

2023-02-07 Nr. AA-S-0458

Žemės ūkio ministrui

2023-02-07 Apvaliojo stalo diskusijai „Lietuvos akvakultūros perspektyvos iki 2030 m.“

PAREIŠKIMAS

Nacionalinė akvakultūros ir žuvų produktų gamintojų asociacija (toliau – Asociacija), vienijanti daugumą Lietuvos tvenkininės žuvininkystės ūkių, jau ne vieną kartą kreipėsi į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministeriją (toliau – ŽŪM), viceministrą, kuruojanti akvakultūros sritį, žuvininkystės skyrių, taip pat kompetentingus ŽŪM atstovus ir nesulaukė jokių pagrįstų atsakymų dėl 2021-2027 m. Programos 2-ojo prioriteto priemonės „Gamtotvarkos priemonių įgyvendinimas“ (buvęs pavadinimas „Aplinkosaugos funkcijas atliekanti akvakultūra“) (Gamtotvarka ir *NATURA2000*) klausimų:

1. Prieš 1,5 metų ŽŪM parengus 2021-2027 m. Programą, ji kartu su Programai rengti reikalingu UAB „ESTEP Vilnius“ (toliau – ESTEP) atliktu ir biudžeto pinigais apmokėtu tyrimu buvo pristatyta ir aptarta su socialiniais partneriais, su žuvininkystės įmonėmis. Programa, kuri buvo **suderinta su socialiniais partneriais, diskusijose dalyvaujant ir Europos Komisijos atstovams, buvo pateikta Europos Komisijai ir pastaroji ją patvirtino** pagal iki šiol aptartas ir suderintas nuostatas (didžiausią galimą paramos sumą pagal priemonę vienam pareiškėjui), tokiu būdu žuvininkystės įmonėms buvo suteikti teisėti lūkesčiai (planuoti, rengti ir pagal Aplinkos apsaugos agentūroje patvirtintus Gamtotvarkos planus prisiimti išipareigojimų 5 metams į priekį). **Kodėl staiga ŽŪM užsakomi nauji tyrimai VŠĮ „Europos socialinio fondo agentūra“ (toliau – ESFA)?**
2. **Kodėl naujų ESFA tyrimų duomenys** (numatomas maksimalus galimas finansavimas metams Gamtotvarkai **76,80 Eur be PVM / 92,93 Eur su PVM** įprastinėse teritorijose ir **107,33 Eur be PVM / 129,87 su PVM Eur NATURA2000 teritorijose**) **taip stipriai (~ 3 kartus) skiriasi nuo ESTEP atlikto tyrimo duomenų (apie 200 Eur/ha įprastinėse teritorijose ir 205 Eur/ha „Natura2000“ teritorijose)**. Kiek besikreipėme į ŽŪM dėl trišalio susitikimo, diskusijos, paaiškinimų – tyla. Net jei ESFA vertino statistinius duomenis per 7 praėjusius metus ir „planuojamas“ kainas po 5 metų, net jei buvo įvertinta pastarųjų metų kainų ir paslaugų dviženklė infliacija **negali kainos/maksimalaus finansavimo lubos EUR/ha/metams sumažėti 3 kartus** siekiant ir naujuoju laikotarpiu atlikti panašios apimties aplinkosaugos priemonėje numatomus darbus.
3. **Kodėl taip skiriasi ESFA apskaičiuotas maksimaliai galimas finansavimas EUR/ha/metams** ir kainos net už tuos pačius darbus (pvz. šienavimas, krūmų kirtimas, salų darymas ir kt.), tik atliekamus skirtingo aplinkosauginio statuso teritorijose (įprastinės ir „Natura2000“ teritorijos), nors naudojamas toks pats kiekis ir tokio pat kuro, dirba ta pati technika, dirba tie patys žmonės, mokami tie patys mokesčiai ir pan.? Taikomi griežtesni reikalavimai? Kokie?!

4. **Kodėl yra teikiami derinti priemonės kriterijai, kol pilnai nepabaigti ir neaptarti „nauji“ finansiniai paskaičiavimai** – nėra pilno derinamo dokumento. Vis dar nėra pristatyta ir išdiskutuota, kaip bus apskaičiuojama paukščių daroma žala tvenkininėje akvakultūroje.

Įvertinus aukščiau išvardintus klausimus ir iki šiol negavus į juos atsakymų, galimai neskaidriai, nesiskaitant su socialinių partnerių nuomone ar net neaptarus iškilusių klausimų, galimai proteguojant vienos interesų grupės naudai finansinių įkainių skaičiavimo ir paukščių daromos žalos vertinimo metodiką, pareiškiame:

Privalu kuo skubiau stabdyti priemonės „Gamtotvarkos priemonių įgyvendinimas“ kriterijų derinimo (pastabų teikimo) procedūrą, kol nebus pilnai išdiskutuota ir gauti pagrįsti, argumentuoti atsakymai į visus aukščiau išvardintus klausimus, išsklaidytas neskaidrumo, šališkumo, diskriminacijos, protekcionizmo, galimos korupcijos šešėlis.

Direktorius

Rolandas Morkūnas